

Informacja

o decyzji w sprawie odmowy zatwierdzenia zmiany taryfy dla energii elektrycznej ustalonej przez Beskidzką Energetykę S.A. z siedzibą w Bielsko Białej

W dniu 2 stycznia 2003 r. znak: ET/JW./16875/2002 wpłynął wniosek Beskidzkiej Energetyki S.A. z siedzibą w Bielsko-Białej, zwanej dalej „Przedsiębiorstwem” o zatwierdzenie zmiany taryfy dla energii elektrycznej, ustalonej przez to Przedsiębiorstwo i zatwierdzonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nr DTA-821/2713-D/3/2002/IR z dnia 15 czerwca 2002 r.

Przedsiębiorstwo uzasadniło zmianę taryfy przewidywanym wzrostem, w stosunku do założeń przyjętych we wniosku o zatwierdzenie taryfy, kosztów zakupu energii elektrycznej związanym ze zmianą zasad rozliczeń na rynku bilansującym wprowadzonych z dniem 1 lipca 2002 r., wzrostem kosztów zakupu energii ze źródeł niekonwencjonalnych i odnawialnych oraz wzrostem kosztów zakupu energii elektrycznej w kontraktach bilateralnych.

Przedsiębiorstwo wystąpiło również o zmianę poziomu cen strefowych w grupach taryfowych A23 i B23.

Po rozpatrzeniu przedmiotowego wniosku decyzją nr DTA-821/2713-D/5/2003/BT-S z dnia 10 lutego 2003 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki odmówił zatwierdzenia zmiany taryfy dla energii elektrycznej ustalonej przez Przedsiębiorstwo z następującym uzasadnieniem.

Odnosząc się do uzasadnienia zawartego we wniosku o zatwierdzenie korekty taryfy, dotyczącego kosztów bilansowania, należy wskazać, iż zasady prowadzenia rozliczeń w obszarze rynku bilansującego zawarte są w dokumencie: „Regulamin rynku bilansującego energii elektrycznej w Polsce”, który jest częścią Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (IRiESP).

Obowiązek sporządzania przez OSP IRiESP wynika z treści przepisu zawartego w § 29 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 25 września 2000 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci elektroenergetycznych, obrotu energią

elektryczną, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców (Dz. U. Nr 85, poz. 957). Opracowywana przez PSE S.A. instrukcja stanowi załącznik do umowy o świadczenie usług przesyłowych wiążącej spółkę dystrybucyjną i OSP.

Wprowadzenie zmian do umowy (lub jej załączników) powinno odbywać się w trybie uzgodnionym przez strony a akceptacja tych zmian winna być potwierdzona podpisami upoważnionych przedstawicieli stron.

Obowiązująca taryfa Przedsiębiorstwa została zatwierdzona w dniu 15 czerwca 2002 r. i zaczęła obowiązywać w dniu 1 lipca br. We wniosku o zatwierdzenie taryfy Przedsiębiorstwo nie wskazało, iż będzie ponosić koszty netto związane z rozliczeniami na rynku bilansującym.

Wnioskować należy stąd, że Przedsiębiorstwo nie planowało ponoszenia dodatkowych kosztów na podstawie umowy o świadczenie usług przesyłowych wiążącej je z OSP.

Skoro zatem Przedsiębiorstwo – strona umowy - w trakcie procedury taryfowej nie było w stanie przewidzieć i uwzględnić w taryfie kosztów wynikających ze zmiany umowy cywilno-prawnej wprowadzonych przez swego kontrahenta, tym bardziej nie mógł tych kosztów uwzględnić Prezes URE.

Komunikat OSP w sprawie wprowadzenia zmian do zasad funkcjonowania rynku bilansującego energii elektrycznej w Polsce został ogłoszony 27 czerwca 2002 r. a zmiany te zostały wprowadzone z dniem 1 lipca 2002 r. Prezes URE nie miał więc możliwości zapoznania się z projektem tych zmian na etapie zatwierdzania IV taryf SD a tym bardziej uwzględnienia kosztów rynku bilansującego w kalkulacji tych taryf. Z powyższego komunikatu wynika ponadto, iż zmiany zasad funkcjonowania rynku bilansującego zostały zaopiniowane przez przedstawicieli sektora energetycznego a więc należałoby przypuszczać, że zostały wprowadzone za ich zgodą.

Rozpatrując wniosek Przedsiębiorstwa dotyczący uznania zwiększonych kosztów zakupu energii z tytułu zmiany zasad rozliczeń na rynku bilansującym oraz z tytułu wyższych kosztów zakupu energii w kontraktach bilateralnych oraz kosztów zakupu energii ze źródeł niekonwencjonalnych i odnawialnych, należy zaznaczyć, iż taryfy przedsiębiorstw energetycznych ustalane są w oparciu o wielkości planowane i w efekcie wielkości faktyczne mogą od nich odbiegać. Przedsiębiorstwo energetyczne jest uczestnikiem rynku energetycznego, poprzez zawierane i realizowane umowy cywilnoprawne. Jego obowiązkiem jest więc tworzenie stosunków cywilnoprawnych w taki sposób, aby w ramach ich

wykonywania i realizowania obowiązku współdziałania, wynikającego z art. 354 kodeksu cywilnego, miało możliwość planowania rocznych kosztów prowadzenia działalności gospodarczej.

Przedsiębiorstwo energetyczne, w ramach ryzyka gospodarczego związanego z prowadzoną przez nie działalnością, ponosi koszty wynikające z nietrafnych ocen, co do wysokości planowanych kosztów, ale równocześnie jest ono beneficjentem korzyści uzyskiwanych w przypadku, gdy koszty rzeczywiste okażą się niższe od planowanych.

Odnosząc się do wniosku o zmianę struktury cenowej w grupach taryfowych A23 i B23, polegającej na jej „spłaszczeniu” tzn. podwyższeniu cen energii w III strefie, należy stwierdzić, iż obowiązujące w tych grupach, a szczególnie w grupie B23 niskie, średnie ceny sprzedaży energii elektrycznej są wynikiem historycznych zaszłości, tj. regionalizacji wprowadzonej cennikiem Ministra Finansów.

Uzyskanie w tych grupach taryfowych średnich cen sprzedaży energii na poziomie oczekiwanym przez Przedsiębiorstwo tj. na poziomie zbliżonym do średnich cen zakupu musi zostać rozłożone w czasie z uwagi na konieczność uwzględniania na etapie kalkulacji taryf dla energii elektrycznej postanowień § 27 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 14 grudnia 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. U. z 2001 r. Nr 1, poz. 7) ograniczającego dopuszczalny wzrost obciążeń za energię elektryczną dla odbiorców końcowych. Zmiany w strukturze poboru energii elektrycznej przez odbiorców w stosunku do założeń przyjętych na etapie kalkulacji taryfy są elementem ryzyka gospodarczego związanego z prowadzoną przez przedsiębiorstwo działalnością. Zmiany te mogą wpływać zarówno na osiągnięcie przychodu niższego niż planowany, ale też mogą powodować, że przychód realizowany przez przedsiębiorstwo będzie wyższy niż prognozowany na etapie kalkulacji taryfy.

Wobec powyższego korekta taryfy wynikająca z innych zachowań odbiorców niż przewidywane przez Przedsiębiorstwo nie mogła uzyskać akceptacji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Każda decyzja o zmianie taryfy podejmowana jest w trybie art. 155 Kpa i za jej podjęciem musi przemawiać słuszny interes strony lub słuszny interes społeczny.

Interes strony przemawia za koniecznością podwyższenia cen i stawek opłat, ustalonych przez stronę (przedsiębiorstwo energetyczne) w taryfie tylko wówczas, gdy w sposób bezsprzeczny

okaże się, że strona na skutek działań przez nią nie zawinionych może utracić płynność finansową, która uniemożliwi jej prawidłowe funkcjonowanie.

W myśl postanowień art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 ze zm.) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki regulując działalność przedsiębiorstw energetycznych zobowiązany jest równoważyć interesy tychże przedsiębiorstw i odbiorców energii. Akceptacja wniosku o korektę taryfy w każdym przypadku, gdy koszty faktyczne odbiegają od planowanych uwalniałaby przedsiębiorstwo od podejmowania działań w kierunku poprawienia efektywności kosztowej.

Przeciwko wydaniu decyzji zatwierdzającej zmianę taryfy przemawia natomiast słuszny interes społeczny, jako że podwyżki cen energii elektrycznej wywołują silny impuls inflacyjny, co nie jest korzystne społecznie.

Proponowana przez Przedsiębiorstwo zmiana taryfy mogłaby spowodować odwrotny skutek do oczekiwanego. Podwyżka cen energii elektrycznej w grupach taryfowych A i B tj. dla odbiorców przemysłowych, dla których koszty zakupu energii elektrycznej stanowią istotną pozycję w rachunku kosztów, mogłaby wpłynąć z jednej strony na obniżenie konkurencyjności polskich produktów, z drugiej zaś w przypadku utraty stabilności finansowej, spowodowałaby wzrost zobowiązań tych odbiorców wobec Przedsiębiorstwa

O wadze powyższych problemów świadczy dynamika wzrostu nieściągalnych należności spółek dystrybucyjnych, zarówno od odbiorców przemysłowych jak i komunalno-bytowych.

Konsekwencje powyższego to wzrost bezrobocia i postępujący proces ubożenia kolejnych grup społecznych.

W związku z powyższym wniosek Beskidzkiej Energetyki S.A. o korektę taryfy, który skutkowałaby wzrostem cen energii elektrycznej dostarczonej odbiorcom finalnym, nie mógł uzyskać akceptacji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Przedmiotowa decyzja została przekazana stronie.

Z upoważnienia
Prezesa
Urzędu Regulacji Energetyki

P.O. DYREKTOR
DEPARTAMENTU I

Tomasz Kowala

Warszawa, dn. 11 lutego 2003 r.